

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av konkurrenslagen

Utkast 14.6.2022

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att konkurrenslagens (948/2011) bestämmelser om tröskeln för att göra en anmälan om företagsförvärv ändras. Ändringen kommer att resultera i en ökning av antalet sådana företagsförvärv som ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket (nedan också KKV) och som på basis av den nuvarande anmälningströskeln inte blir anmälda, men som skulle kunna leda till eller som sannolikt leder till en skadlig koncentration av marknaden och negativa konsekvenser för konsumenterna.

Till följd av ändringen ska KKV i fortsättningen undersöka företagsförvärv där parterna i företagsförvärvet tillsammans har en omsättning i Finland som överskrider 100 miljoner euro och minst två av parterna i företagsförvärvet var har en omsättning i Finland som överskrider 10 miljoner euro. När det gäller parternas sammanlagda omsättning ska anmälningströskeln i fortsättningen bestämmas på basis av omsättningen i Finland i stället för den globala omsättningen. Anmälningströskeln ska således ha en starkare anknytning till den finländska marknaden och till tröskeln att ingripa i ett företagsförvärv vilket har att göra med företagsförvärvets skadliga verkningar i Finland.

En utvidgning av anmälningsskyldigheten kommer enligt en försiktig uppskattning att resultera i direkta konsumentfördelar värda cirka 50 miljoner euro och genom ändringen kan enligt bedömning ungefär fyra ur konkurrenssynvinkel skadliga företagsförvärv per år förhindras. Det förväntas inkomma cirka 30 fler anmälningar om företagsförvärv per år, vilket innebär att antalet anmälningar ungefär fördubblas jämfört med nuläget. Detta betyder att företagens administrativa börda och KKV:s arbetsmängd ökar. Konkurrens- och konsumentverkets behov av tilläggsresurser kommer enligt uppskattning att uppgå till 415 000 per år. Den administrativa börda som en ökning med cirka nya 30 anmälningar per år medför för företagen bedöms kunna uppgå till 6–8 miljoner euro.

Att den nationella anmälningströskeln ändras har inte någon inverkan på sättet att bedöma företagsförvärv, tröskeln för ingripande i dem, myndigheternas bevisbörda eller behandlingsfristerna.

Dessutom föreslås förtydliganden och korrigeringar i fyra andra paragrafer i konkurrenslagen. Konkurrenslagens paragraf om åtaganden förtydligas så att upptagandet av ett ärende som gäller KKV:s beslut om åtagande till ny behandling kan grunda sig endast på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat. I paragrafen om verkställande av företagsförvärv görs ett förtydligande som har samband med den tidigare ändringen av aktiebolagslagen. I paragrafen om indrivning av påföljdsavgift som påförts en sammanslutning av näringsidkare ska bestämmelsen om maximitiden för indrivning av den påföljdsavgift som påförts sammanslutningens medlemmar förtydligas. Också konkurrenslagens bestämmelser om sökande av ändring hos marknadsdomstolen ska ändras så att besvärsförbudet åsyftar beslutet om fortsatt utredning av ett företagsförvärv.

Propositionen har konsekvenser för budgeten. Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2023.

3.2 De viktigaste förslagen

Det föreslås att 22 § i konkurrenslagen ändras så att Konkurrens- och konsumentverket i fortsättningen ska undersöka företagsförvärv där parterna i företagsförvärvet tillsammans har en omsättning i Finland som överskrider 100 miljoner euro och minst två av parterna i företagsförvärvet var har en omsättning i Finland som överskrider 10 miljoner euro. När det gäller parternas sammanlagda omsättning ska anmälningströskeln i fortsättningen alltså bestämmas på basis av omsättningen i Finland i stället för den globala omsättningen. Kriteriet angående parternas sammanlagda omsättning ska ändras från den globala omsättningen på 350 miljoner euro till omsättningen i Finland på 100 miljoner euro. Gränsen för den omsättning som gäller vardera av de minst två parterna sänks från den nuvarande omsättningen i Finland på 20 miljoner euro till en omsättning i Finland på 10 miljoner euro. Förslaget innehåller inte någon bestämmelse om KKV:s övertagningsrätt, dvs. rätt att till behandling uppta sådana företagsförvärv som på basis av anmälningströsklarna inte ska behandlas av verket.

När det gäller samtliga anmälningspliktiga företagsförvärv pågår det som bäst en uppdatering av anmälningsmallen genom en ändring av statsrådets förordning om anmälnings skyldighet vid företagsförvärv (1012/2011). Ett av syftena med ändringen är att minska den administrativa bördan vid anmälan om sådana arrangemang som sannolikt inte kommer att orsaka några konkurrensproblem. Den positiva effekten berör de företagsförvärv som ska anmälas på basis av omsättningsgränserna.

Utöver den substansändring som gäller anmälan om företagsförvärv föreslås det samtidigt en författningsöversyn av konkurrenslagen i form av tre korrigeringar och förtydliganden i de bestämmelser som trätt i kraft i juni 2021 och ett förtydligande som har samband med den ändring i aktiebolagslagen som gjorts tidigare.

Bestämmelserna om åtaganden i 10 § 2 mom. i konkurrenslagen ska förtydligas så att upptagandet av ett ärende som gäller KKV:s beslut om åtagande till ny behandling kan grunda sig endast på sådana ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat, men inte på basis av sådana uppgifter som en tredje part har lämnat. Förtydligandet motsvarar ordalydelsen i den lag som var i kraft tidigare och den tidigare och nuvarande tolkningspraxisen.

Bestämmelserna om verkställande av företagsförvärv i 27 § 3 mom. i konkurrenslagen ska förtydligas genom att den tidigare ändringen av aktiebolagslagen beaktas, så att den gällande lagens hänvisning till beviljande av tillstånd endast gäller aktiebolagslagens bestämmelser om verkställande av fusion som registreras i en annan stat samt lagen om europabolag (742/2004), och inte allmänt beviljande av tillstånd för verkställande. Den förtydligande korrigeringen görs eftersom tillståndsförfarandet har i den gällande aktiebolagslagen (624/2996) ersatts med anmälan om verkställande av fusion, men i detta sammanhang har inte den konkurrensrättsliga regleringen ändrats.

Bestämmelsen om indrivning av påföljdsavgift som påförts en sammanslutning av näringsidkare i 47 a § ska förtydligas när det gäller maximitiden för indrivning av avgiften. Bestämmelsen i 47 a § 6 mom. 2 punkten ska förtydligas så att den utöver sådana beslut av marknadsdomstolen som uttryckligen nämns i den gällande bestämmelsen dessutom omfattar också de beslut som fattats av högsta förvaltningsdomstolen. Som följd av ändringen beaktar bestämmelsen i fortsättningen också sådana fall där beslutet om en medlems betalningsskyldighet i fråga om indrivning av påföljdsavgift som påförts hela sammanslutningen kommer att vinna laga kraft först efter högsta förvaltningsdomstolens beslut.

Bestämmelsen om sökande av ändring hos marknadsdomstolen i 49 a § 2 mom. i konkurrenslagen ska korrigeras så att besvär förbudet enligt 26 § 1 mom. ska åsyfta beslutet om fortsatt utredning av företagsförvärvet och inte beslutet om väsentliga brister i en anmälan om företagsförvärv.

4.1 Propositionens viktigaste konsekvenser

Förslaget att ändra 22 § i konkurrenslagen kommer att ha konsekvenser särskilt för konsumenterna, företagen och konkurrensen, men också konsekvenser för bl.a. myndigheterna och budgeten. Tröskeln för anmälan om företagsförvärv förblir klar och förutsägbar. Ändringen är positiv med tanke på förebyggandet av skadlig koncentrationsutveckling. På grund av förslaget kommer KKV i framtiden att undersöka fler företagsförvärv som potentiellt sett är skadliga för konkurrensen och den förebyggande effekten av tillsynen över företagsförvärv kommer att stärkas.

Ändringen har konsekvenser särskilt för de företag som planerar och verkställer företagsförvärv. Den lägre tröskeln för anmälan kommer att medföra en ökning av kostnaderna och den administrativa bördan samt fördröja genomförandet av sådana företagsförvärv som omfattas av konkurrenslagens tillämpningsområde.

När tröskeln för anmälan ändras kommer detta i många fall sannolikt att ha en *fördröjande effekt* på verkställandet av företagsförvärv jämfört med nuläget i sådana fall där ett förvärv ska anmälas på grund av den ändrade omsättningströskeln trots att företagsförvärvet nog blir godkänt som sådant när undersökningen är slutförd. En övervägande majoritet av företagsförvärven godkänns efter behandlingen i initialskedet, som får ta högst 23 arbetsdagar, dvs. cirka en månad. Den fördröjande effekten i fråga om de förvärv som godkänns efter behandlingen i initialskedet skulle således i många fall bestå av högst några månader. Om förvärvet inte verkställs av andra orsaker inom några månader efter det att avtalet har undertecknats, uppstår det inte någon fördröjande effekt. I praktiken skulle dröjsmålet vara längre än några månader bara i fråga om sådana företagsförvärv som överförs till fortsatt behandling och som är förenade med potentiella konkurrensproblem. Enligt bedömning finns det två, eller eventuellt tre, företagsförvärv per år som överförs till fortsatt behandling.

Om det nationella tillämpningsområdet för tillsynen över företagsförvärv utsträcks till att omfatta en större grupp företagsförvärv, kommer det att resultera i konsumentfördelar. Fördelar uppstår på grund av att KKV kommer att undersöka fler potentiellt sett skadliga företagsförvärv och av att den förebyggande effekten av tillsynen över företagsförvärv kommer att omfatta en större grupp företagsförvärv som planeras bli genomförda. I KKV:s utredning har de direkta konsumentfördelarna av utvidgningen av tillämpningsområdet bedömts med hjälp av en anvisning från OECD om bedömning av ett företagsförvärvs skadliga effekter, som behandlas närmare nedan. Med direkta effekter avses konsumentfördelar som uppstår när myndigheten ingriper i ett företagsförvärv som inverkar skadligt på konkurrensen i allmänhet eller när ett företagsförvärv inte genomförs på grund av tillsynens förebyggande effekt. Ingripandet i ett företagsförvärv, antingen genom att förbud mot förvärvet meddelas eller att villkor för genomförandet uppställs, hindrar att det uppstår effekter som är skadliga för konkurrensen. Med andra ord förebygger tillsynen över företagsförvärv höjning av priset på produkter eller tjänster, försämring av deras kvalitet eller minskning av sortimentet till följd av förvärvet. När som gräns för parternas sammanlagda omsättning föreslås en omsättning i Finland på 100 miljoner euro och som gräns för omsättningen i Finland för vardera av minst två parter föreslås 10 miljoner euro, kommer den direkta nyttan för konsumenten att uppgå uppskattningsvis till cirka 50 miljoner euro per år enligt OECD:s sätt att bedöma. Enligt bedömning kan cirka fyra ur konkurrenssynvinkel skadliga företagsförvärv per år förebyggas genom ändringen. Om den på konkurrens baserade marknadsstrukturen kvarstår inom fler branscher kommer det att bidra också till en produktivitetsökning.

De direkta effekterna av ändringen riktar sig särskilt till företag som planerar att genomföra företagsförvärv och företag som verkställer företagsförvärv. Utöver de kostnader som uppstår i anslutning till anmälan och behandlingen av den skulle en ändring av anmälningströskeln dessutom ha en fördröjande effekt på verkställandet av förvärvet jämfört med nuläget i sådana fall där förvärvet ska anmälas på grund av den ändrade omsättningsgränsen. När man i fråga om parternas sammanlagda omsättning, som utgör grunden för anmälningsskyldigheten, övergår från beaktande av den globala omsättningen till beaktande av omsättningen i Finland, kommer de arrangemang som anmäls till KKV att ha en starkare anknytning till den finländska marknaden. Också den tröskel för ingripande som anges i konkurrenslagen har ett uttryckligt samband med de skadliga effekter som uppstår i Finland.

Enligt KKV:s utredning skulle en utvidgning av anmälningsskyldigheten öka de administrativa kostnaderna för både företag och myndigheter. Medan de nuvarande omsättningsgränserna är i kraft uppgår antalet företagsförvärv som årligen ska anmälas till 30–40. När omsättningsgränserna sänks till 100 respektive 10 miljoner euro, kommer antalet företagsförvärv som KKV årligen ska undersöka att öka med cirka 30 jämfört med nuläget. Den administrativa börda som de ytterligare cirka 30 anmälningarna medför för företagen uppgår enligt bedömning till cirka 6–8 miljoner euro per år. Efter ändringen kommer antalet företagsförvärv som årligen ska anmälas att uppgå till sammanlagt cirka 60–70.

Som helhet betraktat kommer den nytta som följer av utvidgningen av anmälningsskyldigheten (50,4 miljoner euro) att klart överskrida de kostnader som den orsakar trots att propositionens kostnadseffekter för företagen är betydande (6–8 miljoner euro). De kostnader som föranleds företagen motsvarar till beloppet 12–16 procent av den totala nytta som huvudsakligen kommer konsumenterna till del. Också de företag som köper många av sina mellanprodukter på hemmamarknaden kommer att dra nytta av den i högre grad konkurrensbaserade marknaden.

Den tröskel för anmälan som tillämpas vid den nationella tillsynen över företagsförvärv baserar sig på nationell prövning. Den nationella anmälningsskyldighetens omfattning har inte någon inverkan på tröskeln för ingripande i ett företagsförvärv (25 §), myndighetens bevisbörda eller behandlingsfristerna (26 §). En ändring av den nationella anmälningströskeln skulle således inte ha någon inverkan på den nationella bedömningen av företagsförvärv.

Endast mycket omfattande företagsförvärv anmäls till Europeiska kommissionen på basis av de omsättningsgränser som anges i koncentrationsförordningen, och en ändring av anmälningströskeln för

nationella företagsförvärv skulle inte påverka anmälningströskeln för sådana företagsförvärv som anmäls till Europeiska kommissionen. Enligt 22 § i konkurrenslagen tillämpas bestämmelserna om tillsyn över företagsförvärv inte, om företagsförvärvet hör till tillämpningsområdet för rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (den s.k. koncentrationsförordningen), om inte Europeiska kommissionen hänskjuter ärendet till Konkurrens- och konsumentverket med stöd av artikel 4.4 eller artikel 9 i den förordningen.

Propositionen har konsekvenser för myndigheterna. Dessa behandlas senare i mer detalj. En utvidgning av tillämpningsområdet för tillsynen över företagsförvärv kommer att föranleda KKV ett årligt behov av tilläggsresurser i form av fem årsverken och 415 000 euro. Propositionen har inga direkta sysselsättningseffekter. Eventuella indirekta konsekvenser med avseende på konkurrensen och sysselsättningen behandlas nedan.

De ändringar som föreslås i 10, 27, 47 a och 49 a § i konkurrenslagen har närmast en förtydligande effekt.

8 Specialmotivering

10 §. Åtaganden. Det föreslås att paragrafens 2 mom. förtydligas så att upptagandet av ett ärende som gäller KKV:s beslut om åtagande till ny behandling endast kan grunda sig på sådana ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat, och inte exempelvis på dylika uppgifter som en tredje part har lämnat. Förtydligandet motsvarar ordalydelsen i en lag som tidigare varit i kraft och den etablerade tolkningspraxisen. I syfte att säkerställa textens klarhet och rättssäkerheten för dem som är parter i ett åtagandebeslut föreslås att momentet kompletteras med orden ”som parterna har lämnat”. Förtydligandet har inte någon inverkan på KKV:s prövningsrätt att ta upp ärendet till ny behandling, om ett sakförhållande som låg till grund för beslutet om åtagande har ändrats eller om åtagandena har åsidosatts.

I samband med den ändring av konkurrenslagen som trädde i kraft i juni 2021 preciserades bestämmelserna om åtaganden i 10 § i konkurrenslagen till smärre delar på ett sätt som direktivet om att ge medlemsstaternas konkurrensmyndigheter befogenhet att mer effektivt kontrollera efterlevnaden av konkurrensreglerna och om att säkerställa en väl fungerande inre marknad (EU 2019/1, det s.k. ECN+ -direktivet) förutsätter. I samband med den ändringen föll dock orden ”som parterna har lämnat” bort från paragrafens 2 mom. I det gällande lagrummet konstateras således följande: ”Konkurrens- och konsumentverket kan ta upp ärendet till ny behandling, om ett sakförhållande som låg till grund för beslutet har ändrats i något väsentligt avseende, om åtagandena åsidosatts eller om beslutet har grundat sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter.” Före lagändringen hänvisades det i paragrafens 2 mom. om att ärendet tas upp till ny behandling till uppgifter som parterna lämnat: ”--- om beslutet har grundat sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat.”

Av motiveringarna till lagrummet (RP 210/2020 rd) framgår att syftet med ändringen inte var att göra en innehållsmässig ändring. I motiveringarna till konkurrenslagens 10 § 2 mom. i RP 210/2020 rd konstateras följande: ”Innehållet i 2 mom. motsvarar andra meningens i den gällande lagens 10 §, enligt vilken Konkurrens- och konsumentverket kan ta upp ärendet till ny behandling, om ett sakförhållande som låg till grund för beslutet har ändrats i något väsentligt avseende, om de berörda näringsidkarna åsidosätter sina åtaganden eller om beslutet har grundat sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat. I artikel 12.3 i direktivet krävs att ett förfarande ska kunna återupptas av motsvarande anledning.”

Också på sidan 42 i RP 210/2020 rd hänvisas det till återupptagande av ett åtagandebeslut till ny behandling och konstateras att ”enligt artikel 12.3 i direktivet ska de nationella konkurrensmyndigheterna kunna återuppta förfarandet om efterlevnadskontroll om de sakförhållanden som låg till grund för ett beslut om åtagande har ändrats i något väsentligt avseende, om åtaganden åsidosatts eller om ett beslut om åtagande grundade sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna lämnat. Regleringen i 10 § i konkurrenslagen bedöms uppfylla kraven i direktivet till dessa delar, och motsvarande omnämnande kvarstår i 10 § i konkurrenslagen.”

22 §. Tillämpningsområde. I 4 kap i konkurrenslagen finns bestämmelser om tillsynen över företagsförvärv och i 4 kap 22 § bestämmelser om tillämpningsområdet för tillsynen över företagsförvärv. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att anmälningsskyldigheten omfattar ett företagsförvärv, om parterna i företagsförvärvet tillsammans har en omsättning i Finland som överskrider 100 miljoner euro och minst två av parterna i företagsförvärvet har en omsättning i Finland som överskrider 10 miljoner euro. När det gäller parternas sammanlagda omsättning ska således anmälningströskeln i fortsättningen bestämmas enligt deras omsättning i Finland i stället för den globala omsättningen. Kriteriet angående parternas sammanlagda

omsättning ska ändras från den globala omsättningen på 350 miljoner euro till omsättningen i Finland på 100 miljoner euro. Gränsen för den omsättning som gäller vardera av de minst två parterna sänks från den nuvarande omsättningen i Finland på 20 miljoner euro till en omsättning i Finland på 10 miljoner euro. Propositionen innehåller inte någon rätt för KKV att till behandling uppta sådana företagsförvärv som verket inte ska undersöka på basis av omsättningsgränser.

27 §. Verkställande av företagsförvärv. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ska ändras med beaktande av den tidigare ändringen av aktiebolagslagen, så att den gällande lagens hänvisning till beviljande av tillstånd endast ska gälla aktiebolagslagens bestämmelser om en fusion som registreras i en annan stat samt lagen om europabolag (724/2004), och inte allmänt beviljande av tillstånd till verkställande. Den förtydligande korrigeringen görs eftersom det tidigare tillståndsförfarandet har i den gällande aktiebolagslagen (624/2996) ersatts med anmälan om verkställande av fusion, men i detta sammanhang har inte den konkurrensrättsliga regleringen ändrats. Hänvisningen i 27 § 3 mom. i den gällande konkurrenslagen beaktar således inte det anmälningsförfarande som tillämpas på inhemska fusioner. Ändringen har inga materiellrättsliga konsekvenser utan avser att undanröja eventuella oklarheter och tolkningssvårigheter om vilket tillstånd det hänvisas till i 3 mom. I 3 mom. i den gällande konkurrenslagen föreskrivs att ”vad som bestäms i 1 mom. utgör inget hinder för meddelande av tillstånd att verkställa fusion. Verkställande av fusion får dock inte registreras förrän företagsförvärvet har godkänts ovillkorligt eller villkorligt eller förvärvet annars ska anses ha blivit godkänt.” I paragrafens 1 mom. föreskrivs det bl.a. om förbudet mot fullföljande av företagsförvärvet innan KKV har fattat sitt beslut. I 1 mom. föreskrivs att ”parterna får inte vidta några åtgärder för att fullfölja ett företagsförvärv, om inte något annat bestäms i denna lag eller under behandlingen av ärendet, förrän företagsförvärvet har godkänts ovillkorligt eller villkorligt eller förvärvet annars ska anses ha blivit godkänt.”

I 3 momentets hänvisning till tillstånd att verkställa fusion är det fråga om bestämmelsen i 14 kap 13 § i den tidigare aktiebolagslagen (734/1987, upphävd) där det förutsattes att de i fusionen deltagande bolagen eller vid en dotterbolagsfusion moderbolaget hos registermyndigheten ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionen. Dessutom innehöll 14 kap 14 § 1 mom. i den tidigare aktiebolagslagen bestämmelser om kallelse på borgenärerna. Bestämmelserna i 14 kap 13 och 14 § i den tidigare aktiebolagslagen härstammar från 1997. I den regeringsproposition som berör de ovan nämnda paragraferna (RP 243/1997 rd) konstateras följande: ”Kungörelse får inte heller utfärdas om fusionen är förbjuden t.ex. på grund av konkurrensrättsliga stadganden. Registermyndigheten är emellertid inte skyldig att utreda de konkurrensrättsliga förutsättningarna. Utfärdandet av kungörelsen skall uppskjutas om behandlingen av en sådan fråga ännu pågår.”

I samband med att den nuvarande aktiebolagslagen trädde i kraft ersattes förfarandet med tillstånd till verkställande av fusion med anmälan om verkställande av fusion. I 16 kap 14 § 1 mom. i aktiebolagslagen anges följande: ”De bolag som deltar i fusionen ska inom sex månader från fusionsbeslutet till registermyndigheten göra anmälan om verkställande av fusionen. I annat fall förfaller fusionen.” I den regeringsproposition, RP 109/2005 rd, som utgör förarbeten till den gällande aktiebolagslagen konstateras i fråga om 16 kap 14 § att ”med avvikelse från den gällande lagen krävs ingen särskild ansökan om fusionstillstånd och verkställighetsanmälan, utan dessa ersätts av anmälan om att fusionen verkställts.” När det är fråga om en fusion som registreras i en annan stat krävs det dock enligt 16 kap 26 § 1 mom. i aktiebolagslagen ett tillstånd att verkställa fusionen. Den ovan nämnda bestämmelsen har fogats till aktiebolagslagen år 2007 genom en lag om ändring av aktiebolagslagen (1415/2007). I 16 kap 26 § 1 mom. i aktiebolagslagen föreskrivs att ”om ett finskt aktiebolag fusioneras med ett övertagande utländskt aktiebolag, ska de i fusionen deltagande finska bolagen hos registermyndigheten inom sex månader från fusionsbeslutet ansöka om tillstånd att verkställa fusionen. I annat fall förfaller fusionen.”

På motsvarande sätt förutsätts ett tillstånd att verkställa fusionen när ett europabolag bildas genom en fusion och registreras i en annan stat. I 4 § 2 mom. i lagen om europabolag föreskrivs bl.a. att ”de i fusionen deltagande finska bolagen skall inom fyra månader från fusionsbeslutet hos registermyndigheten ansöka om tillstånd att verkställa fusionen. I annat fall förfaller fusionen.”

Före den nuvarande konkurrenslagens ikraftträdande år 2011 ingick hänvisningen till tillstånd att verkställa fusion tidigare i 11 f § 3 mom. i lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992).

47 a §. Indrivning av påföljdsavgift som påförts en sammanslutning av näringsidkare. Paragrafens 6 mom. gäller tidsfristen för indrivning av en påföljdsavgift som påförts en sammanslutning. Genom ändringen förtydligas bestämmelsen om maximitiden för indrivning av påföljdsavgift som påförts medlemmarna i en sammanslutning. Det föreslås att 6 mom. 2 punkten ändras så att den, utöver de beslut av marknadsdomstolen som uttryckligen nämns i den gällande lagen, dessutom ska omfatta också beslut som fattas av högsta förvaltningsdomstolen. Ändringen görs så att den hänvisning som åsyftar enbart marknadsdomstolen stryks och ersätts med en hänvisning till beslut som fattats med stöd av 2 eller 3 mom. där medlemmarna i en

sammanslutning krävs på betalning av utestående delar av den påföljdsavgift som påförts på sammanslutningen.

Bestämmelsen i 2 mom. gäller en situation där sammanslutningen inte betalat hela den påföljdsavgift som påförts den inom ett år från det att beslutet om påföljdsavgift vunnit laga kraft. Då kan Konkurrens- och konsumentverket föreslå marknadsdomstolen att domstolen beslutar att den utestående delen av påföljdsavgiften får drivas in hos vilken som helst av de medlemmar i sammanslutningen som var företrädare i sammanslutningens beslutsfattande organ när beslutet om överträdelse fattades.

Paragrafens 3 mom. handlar om en situation där påföljdsavgiften i sin helhet inte kan drivas in hos de medlemmar i sammanslutningen som avses i 2 mom. inom ett år från det att beslutet enligt 2 mom. vunnit laga kraft. Då kan Konkurrens- och konsumentverket föreslå att den utestående delen av påföljdsavgiften betalas av vilken som helst av de medlemmar i sammanslutningen som varit verksamma på den marknad där överträdelsen ägde rum.

I 47 a § 6 mom. i den gällande konkurrenslagen föreskrivs att ”om omsättningen för medlemmarna i en sammanslutning har beaktats i en påföljdsavgift som påförts sammanslutningen, ska påföljdsavgiften i sin helhet drivas in: 1) inom fem år från det att marknadsdomstolens eller högsta förvaltningsdomstolens beslut om påföljdsavgift för sammanslutningen vann laga kraft, eller 2) inom två år från det att marknadsdomstolens med stöd av 2 eller 3 mom. fattade beslut vann laga kraft, om denna tid är längre än den som anges i 1 punkten. Bestämmelsen i 6 mom. 1 punkten gäller en situation där en sammanslutning har påförts påföljdsavgift genom ett lagakraftvunnet beslut. I punkten beaktas den möjligheten att den som fattat det lagakraftvunna beslutet också kan vara högsta förvaltningsdomstolen i stället för marknadsdomstolen. Bestämmelsen i 6 mom. 2 punkten gäller sådana situationer där det har förutsatts att medlemmarna i sammanslutningen betalar den utestående delen av den påföljdsavgift som påförts sammanslutningen.

Efter den ändring som nu föreslås ska den påföljdsavgift som påförts en sammanslutning, så att medlemmarnas omsättning har beaktats vid bestämmandet av påföljdsavgiften, drivas in i dess helhet antingen inom fem år från det att det beslut om påföljdsavgift som riktar sig till sammanslutningen vunnit laga kraft eller inom två år från det att ett beslut som riktar sig till en medlem i sammanslutningen och där medlemmen åläggs att betala en utestående del av den påföljdsavgift som påförts sammanslutningen vunnit laga kraft. Fristen på två år enligt 6 mom. 2 punkten tillämpas om den i fallet i fråga är längre än den tid som anges i 1 punkten. Eftersom det enligt 49 b § i konkurrenslagen är tillåtet att hos högsta förvaltningsdomstolen anföra besvär över marknadsdomstolens beslut att driva in påföljdsavgiften hos en medlem i sammanslutningen, kan tidsfristen om två år räknas antingen från marknadsdomstolens beslut eller från högsta förvaltningsdomstolens beslut beroende på det vems beslut vinner laga kraft. Tidsfristen på två år räknas således från högsta förvaltningsdomstolens lagakraftvunna beslut om en sammanslutningsmedlems betalningsskyldighet, om besvär anförs över marknadsdomstolens beslut och det är högsta förvaltningsdomstolens beslut som vinner laga kraft. Den tid som anges i 6 mom. 2 punkten kan vara längre än tiden enligt 1 mom. exempelvis i sådana fall där beslutet om påföljd som påförs en sammanslutning vinner laga kraft efter marknadsdomstolens beslut, men där sammanslutningen inte betalat påföljdsavgiften i dess helhet och beslutet om en medlems betalningsskyldighet som fattats med stöd av 2 eller 3 mom. vinner laga kraft först efter det att ändringssökandet har behandlats i högsta förvaltningsdomstolen.

49 a §. Sökande av ändring hos marknadsdomstolen. Paragrafens 2 mom. korrigeras så att besvärshöjningen i 26 § 1 mom. åsyftar beslutet om fortsatt utredning av företagsförvärvet och inte beslutet om väsentliga brister i en anmälan om företagsförvärv. Konkurrenslagens bestämmelse om sökande av ändring ändrades genom den lag om ändring av konkurrenslagen (546/2021) som trädde i kraft i juni 2021. I den gällande konkurrenslagen finns bestämmelserna om ändringssökande hos marknadsdomstolen i 49 a §. Innan bestämmelsen ändrades ingick följande konstaterande om ändringssökande initialt i 44 § 1 mom. i konkurrenslagen: ”Ett beslut som Konkurrens- och konsumentverket har meddelat med stöd av 26 § 1 mom. eller 45 § 1 mom. och ett beslut om förrättande av inspektion enligt 35 § får inte överklagas genom besvär.”

I 26 § 1 mom. i konkurrenslagen föreskrivs följande: ”Konkurrens- och konsumentverket ska pröva en anmälan om företagsförvärv omedelbart. Initialt ska Konkurrens- och konsumentverket avgöra om fortsatt utredning ska företas i saken. Om Konkurrens- och konsumentverket inte meddelar beslut om fortsatt utredning inom 23 arbetsdagar från det att anmälan togs emot, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Fristen börjar inte löpa om anmälan har väsentliga brister. (7.6.2019/721)”

Enligt 44 § 1 mom. i den tidigare konkurrenslagen gällde besvärshöjningen således beslutet enligt 26 § 1 mom. om att överföra ärendet till fortsatt behandling (överföringsbeslut). I den gällande konkurrenslagens (18.6.2021/546) 49 a § om sökande av ändring hos marknadsdomstolen föreskrivs däremot följande: I ett beslut som Konkurrens- och konsumentverket har fattat om *väsentliga brister i en anmälan om företagsförvärv*

med stöd av 26 § 1 mom. eller ett beslut om givande av handräckning som verket fattat med stöd av 37 § 5 mom. får ändring inte sökas genom besvär.”

Det besvärsförbud som ingår i den gällande bestämmelsen gäller således inte längre uttryckligen beslutet enligt 26 § 1 mom. om fortsatt utredning.

De ändringar av konkurrenslagen som trädde i kraft i juni 2021 baserade sig på regeringens proposition RP 210/2020 rd. I regeringspropositionen i fråga konstateras det: ”I fortsättningen föreskrivs det i 49 a § i konkurrenslagen om sökande av ändring i beslut av Konkurrens- och konsumentverket hos marknadsdomstolen. Med avvikelse från 44 § i den gällande lagen, där det föreskrivs om överklagande, föreslås det att det på ett tydliggörande sätt föreskrivs om ändringssökande i två olika paragrafer, så att den ena paragrafen innehåller bestämmelser om sökande av ändring hos marknadsdomstolen i beslut som Konkurrens- och konsumentverket har fattat, medan det i den andra paragrafen föreskrivs om sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut som marknadsdomstolen har fattat. I paragraferna anges dessutom tydligare än förr vilka kategorier av beslut som omfattas av besvärsförbud och vilka kategorier av beslut ändring inte får sökas särskilt i.” I specialmotiveringen till momentet konstateras att ”ändring i beslut som Konkurrens- och konsumentverket med stöd av 26 § 1 mom. har fattat om väsentliga brister i en anmälan om företagsförvärv får inte heller i fortsättningen sökas genom besvär.”

Momentet föreslås bli ändrad genom den förevarande propositionen så att besvärsförbudet i 49 a § 2 mom. som hänvisar till 26 § 1 mom. uttryckligen ska åsyfta ett beslut om fortsatt utredning och inte ett beslut om väsentliga brister i en anmälan. Besvärsförbudet ska således till sitt innehåll motsvara det besvärsförbud som tidigare ingick i 44 § i konkurrenslagen. Avsikten är att rätta till ett fel som lett till att besvärsförbudet enligt ordalydelsen i den gällande konkurrenslagen inte uttryckligen gäller beslutet om fortsatt utredning.

Sedan regleringen om tillsynen över företagsförvärv trätt i kraft har det funnits en egen bestämmelse om besvärsförbud som gäller överföringsbeslutet. Redan i förarbetena (RP 243/1997 rd, s. 37 II) till en lag om ändring av lagen om konkurrensbegränsningar (303/1998) konstateras följande: ”Beslut om en fortsatt utredning av ett företagsförvärv och om företagande av inspektion betraktas som sådana förberedande åtgärder i samband med utredning i vilka enligt allmänna förvaltningsrättsliga bestämmelser ändring inte får sökas genom besvär.”

Med stöd av 26 § 1 mom. i konkurrenslagen meddelar KKV inte och har inte meddelat ett särskilt beslut om bristerna i en anmälan om företagsförvärv. Om anmälan om företagsförvärv har väsentliga brister, underrättar KKV anmälaren om detta och fristen för undersökning av förvärvet börjar inte löpa. Paragrafens 2 mom. föreslås således bli korrigerad så att förbudet mot att anföra besvär hos marknadsdomstolen över KKV:s beslut gäller beslutet om fortsatt utredning och inte felaktigt beslutet om väsentliga brister i en anmälan.

Lagförslag

Lag

om ändring av konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i konkurrenslagen (948/2011) 10 § 2 mom., 22 § 1 mom., 27 § 3 mom., 47 a § 6 mom. och 49 a § 2 mom., av dem 22 § 1 mom. och 27 § 3 mom. sådana de lyder i lag 948/2011 samt 10 § 2 mom., 47 a § 6 mom. och 49 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 546/2021, som följer:

10 §

Åtaganden (2 mom.)

Konkurrens- och konsumentverket kan ta upp ärendet till ny behandling, om ett sakförhållande som låg till grund för beslutet har ändrats i något väsentligt avseende, om åtagandena åsidosätts eller om beslutet har grundat sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat.

22 § (1 mom.)

Tillämpningsområde

Bestämmelserna om tillsyn över företagsförvärv tillämpas på ett företagsförvärv, om parterna i företagsförvärvet tillsammans har en omsättning i Finland som överskrider 100 miljoner euro och minst två av parterna i företagsförvärvet var har en omsättning i Finland som överskrider 10 miljoner euro.

---

27 § (3 mom.)

Verkställande av företagsförvärv

Vad som bestäms i 1 mom. utgör inget hinder för meddelande av bolagsrättsligt tillstånd att verkställa fusion i enlighet med 16 kap 26 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) eller 4 § 2 mom. i lagen om europabolag (742/2004). Verkställande av fusion får dock inte registreras förrän företagsförvärvet har godkänts ovillkorligt eller villkorligt eller förvärvet annars ska anses ha blivit godkänt.

---

47 a § (6 mom.)

Indrivning av påföljdsavgift som påförts en sammanslutning av näringsidkare

---

Om omsättningen för medlemmarna i en sammanslutning har beaktats i en påföljdsavgift som påförts sammanslutningen, ska påföljdsavgiften i sin helhet drivas in

- 1) inom fem år från det att marknadsdomstolens eller högsta förvaltningsdomstolens beslut om påföljdsavgift för sammanslutningen vann laga kraft, eller
- 2) inom två år från det att ett beslut som fattats med stöd av 2 eller 3 mom. vann laga kraft, om denna tid är längre än den som anges i 1 punkten.

49 a § (2 mom.)

Sökande av ändring hos marknadsdomstolen

I ett beslut som Konkurrens- och konsumentverket har fattat om fortsatt utredning med stöd av 26 § 1 mom. eller ett beslut om givande av handräckning som verket fattat med stöd av 37 § 5 mom. får ändring inte sökas genom besvär. Den som anmäler ett företagsförvärv får inte anföra besvär över ett beslut som meddelats med stöd av 25 § och genom vilket det har bestämts att de villkor som anmälaren har ställt ska iakttas.

Denna lag träder i kraft den [1 januari 2023].

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Sanna Marin

arbetsminister Tuula Haatainen